

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 січня 2025 р.

Львів

№ 63/6-рп/к

Справа № 63/8-02-06-2025

*Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 14.01.2025 № 63-03/11-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділення надіслало комунальному підприємству «Івано-Франківськводокотехпром» вимоги про надання інформації від 08.08.2024 № 63-02/2554 та від 03.10.2024 № 63-02/3621е, відповідь на які отримано листами від 28.08.2024 № 1583/75.4.214 (вх. № 63-01/773 від 26.03.2024) та від 18.10.2024 № 1799/75.4.2-14 (вх. № 63-01/2560 від 21.10.2024) відповідно.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (2) Комунальне підприємство «Івано-Франківськводокотехпром» (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*; ідентифікаційний код юридичної особи - *(інформація з обмеженим доступом)*; далі – КП «Івано-Франківськводокотехпром» або Підприємство).
- (3) Згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Підприємства за КВЕД: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (4) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Івано-Франківськводокотехпром» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (5) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002 р.

№ 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 р. за №317/6605 (далі – Методика) встановлено такі обставини щодо становища КП «Івано-Франківськводокотехпром» на ринках послуг у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1 Об'єкти аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (6) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: - суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (7) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (8) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Івано-Франківськводокотехпром» є суб'єктом господарювання.
- (9) Об'єктом аналізу є «Івано-Франківськводокотехпром» - суб'єкт господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, видає технічні умови на приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, здійснює роботи з приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

3.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (10) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення).

3.2 Визначення переліку товарів (робіт, послуг), щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (11) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (12) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.1. Споживчі характеристики

- (13) Згідно з підпунктом 4.2.1 пункту 4.2 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (14) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (15) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення віднесено до комунальних послуг.
- (16) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (у редакції з 07.08.2023) централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (17) Аналогічна норма визначена і в статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції, що діяла до 07.08.2023).
- (18) Відповідно до пункту 29 частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» централізоване водовідведення – господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (19) Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та виконання робіт з безпосереднього приєднання до цих систем з метою забезпечення споживачів водою та збирання й оброблення стічних вод із застосуванням спеціального обладнання (водопровідно-каналізаційних мереж, свердловин, насосних станцій, очисних споруд) або у разі необхідності відключення від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення – видача технічних умов на від'єднання від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та виконання робіт з безпосереднього від'єднання від таких систем.

3.2.1.2. Умови споживання

- (20) Порядок користування системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України визначено Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 № 190, зі змінами, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила № 190).
- (21) Правила № 190 є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом

- господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення (пункт 2 розділу I Правил № 190).
- (22) Пунктом 3 розділу I Правил № 190 визначено, що договірні відносини між виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення та споживачем здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до законів України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), «Про житлово-комунальні послуги» та «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».
- (23) Відповідно до статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону.
- (24) Умови споживання та умови реалізації послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначені в договорах про їх надання, укладених Підприємством зі споживачами.
- (25) При цьому, укладенню договорів про надання відповідних послуг передують процедура приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (26) Пунктом 1 розділу III Правил № 190 передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (Додаток 2 Правил користування), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (27) Умови реалізації послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) визначені, зокрема, законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про водовідведення та очищення стічних вод», «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (далі – Правила надання послуг), Правилами № 190.
- (28) Відповідно до статей 23 та 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцем згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами Правил надання послуг, якщо інше не передбачено законом.
- (29) Згідно з пунктом 50 Правил надання послуг виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зобов'язаний:
- забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість послуги згідно із законодавством та умовами договорів, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;

- готувати, укладати та переукладати із споживачем договір відповідно до обраної співвласниками моделі договірних відносин.

- (30) Пунктами 7 і 8 Правил надання послуг визначено, що виконавець забезпечує безпечне та безперервне постачання питної води споживачу, якість та тиск якої повинні відповідати вимогам законодавства та умовам договору. Параметри якості питної води повинні відповідати вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду. Значення тиску питної води повинно відповідати параметрам, встановленим державними будівельними нормами. Критерієм якості послуг з централізованого водовідведення є безперешкодне приймання стічних вод у мережі виконавця з мереж споживача за умови справності мереж споживача.
- (31) При цьому, умовами реалізації послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є приєднання (безпосереднє підключення) об'єкта споживача до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (32) Роботи з підключення збудованої водопровідної мережі до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення виконуються виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення на платній основі за окремим договором та при умові укладеного договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (пункт 18 розділу III Правил № 190).

3.2.1.4. Ціна

- (33) Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), встановлює тариф на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення та комунальні послуги тим суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких вона здійснює.
- (34) КП «Івано-Франківськводокотехпром» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), є суб'єктом природної монополії. Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для Підприємства встановлює НКРЕКП.
- (35) Вартість послуг з виготовлення технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення та робіт з приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення встановлюються Підприємством самостійно.
- (36) Споживачі послуг КП «Івано-Франківськводокотехпром» не мають можливості впливу на ціну робіт та послуг, які надаються Підприємством.
- (37) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Івано-Франківськводокотехпром», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), які надаються Підприємством на платній основі.

3.3 Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (38) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.
- (39) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод», підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність із централізованого водовідведення.
- (40) До 07.08.2023 відповідні положення чинних законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про водовідведення та очищення стічних вод» містилися в Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».
- (41) Як зазначено вище, Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення серії АГ № 500073, переоформленої на безстрокову відповідно до Постанови НКРЕКП від 08.06.2017 року № 751 «Про переоформлення ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення, виданої КП «Івано-Франківськводокотехпром».
- (42) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства відповідні послуги.

3.4 Визначення товарних меж ринку

- (43) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (44) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (45) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (46) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві

яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

- (47) Споживач може отримати послуги централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) лише у суб'єкта господарювання, який надає такі послуги на визначеній території, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та водовідведення, за допомогою комплексу об'єктів і споруд водопостачання та водовідведення.
- (48) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (49) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення).

3.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (50) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (51) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 р. № 307 (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отриманні ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (52) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого питного водопостачання та централізованого

водовідведення.

- (53) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (54) КП «Івано-Франківськводокотехпром» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для споживачів населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області, у межах діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають в управлінні чи обслуговуванні Підприємства.
- (55) Враховуючи зазначене, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) є територія населених пунктів населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області, у межах діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на зазначеній території, які перебувають в управлінні чи обслуговуванні Підприємства.

3.6. Часові межі ринку - проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку

- (56) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (57) У межах населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області упродовж періоду з січня 2021 по грудень 2024 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення склад продавців (надавачів даних послуг) не змінювався.
- (58) КП «Івано-Франківськводокотехпром» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) для споживачів зазначених населених пунктів.
- (59) З урахуванням викладеного, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) визначено період з січня 2021 року по грудень 2024 року, протягом якого залишалась

незмінною структура ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (60) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (61) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (62) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема:
- послуги з централізованого водопостачання – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання;
 - послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (63) Абзацом дванадцятим частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» встановлено, що послуги централізованого водопостачання, централізованого водовідведення належать до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.
- (64) Отже, внаслідок того, що ринки централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перебувають в стані природної монополії, а також, зважаючи на технологічні особливості послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), конкуренція на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) відсутня.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (65) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (66) Бар'єрами для вступу на досліджуваний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на централізоване

водопостачання та водовідведення, а також повноваженнями, визначеними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.9. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (67) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (68) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (69) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «Івано-Франківськводокотехпром», яке є єдиним суб'єктом господарювання з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області, встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.
- (70) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Івано-Франківськводокотехпром» у часовий період з січня 2021 року по грудень 2024 року є суб'єктом господарювання, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) на території населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади, у межах діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають в управлінні чи обслуговуванні Підприємства, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (71) Державна політика у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення будується на принципах, зокрема, гарантованого першочергового забезпечення питною водою населення для забезпечення питних, фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб, а у сфері житлово-комунальних послуг ґрунтується на забезпеченні рівних можливостей доступу до отримання мінімальних норм житлово-комунальних послуг для споживачів незалежно від соціального, майнового стану, віку споживача, місцезнаходження та форми власності юридичних осіб тощо.
- (72) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»

(до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення») споживачі питної води, послуг з питного водопостачання та водовідведення мають право, зокрема, на підключення в установленому порядку до централізованого водопостачання та водовідведення.

- (73) Відносини, що виникають між замовником послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і виконавцем цих послуг, регулюються Правилами № 190.
- (74) Пунктом 1 розділу III Правил № 190 передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (Додаток 2 Правил користування), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.
- (75) Пунктом 3 розділу III Правил № 190 встановлено вичерпний перелік документів, які споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання /централізованого водовідведення для одержання технічних умов.
- (76) Згідно із Додатком 2 до Правил № 190, затверджено форму типових технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (77) Зазначеною формою передбачено, що технічні умови складаються з таких розділів:
- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
 - умови водопостачання, в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце приєднання, місце установки, діаметр, тип лічильника комерційного обліку, особливі умови тощо;
 - умови водовідведення, в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови.
- (78) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил № 190 собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (79) Технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (80) Проєктно-технічна документація розробляється відповідно до виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічних умов (пункт 10 розділу III Правил № 190).
- (81) Роботи з підключення збудованої водопровідної мережі до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення виконуються виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення на платній основі за окремим договором та при умові укладеного договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (пункт 18 розділу III Правил № 190).
- (82) Після закінчення робіт з підключення до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення складається акт щодо їх технічної готовності, який підписується замовником, представником виконавця послуги з

централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, іншими зацікавленими сторонами в установленому законодавством порядку та разом з виконавчою документацією передається виконавцю комунальної послуги на зберігання, а другий примірник акту - замовнику (пункт 19 розділу III Правил № 190).

- (83) Новий споживач у семиденний строк після прийняття об'єкта повинен письмово повідомити виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення про прийняття на себе зобов'язань щодо отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та переукладання акта розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (пункт 21 розділу III № 190).
- (84) Відповідно до Ліцензійних умов при провадженні господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:
- забезпечувати рівні права доступу до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (підпункт 16 пункту 2.2 глави 2);
 - не допускати обмеження або припинення провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством (підпункт 17 пункту 2.2 глави 2);
 - не має права відмовити споживачу послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у приєднанні до своєї системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення об'єктів будівництва водопостачання та/або централізованого водовідведення споживача у разі виконання споживачем технічних умов у межах пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (підпункт 20 пункту 2.2 глави 2).

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (85) КП «Івано-Франківськводокотехпром» як виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення упродовж досліджуваного періоду є єдиним суб'єктом господарювання, що здійснює роботи з приєднання/від'єднання споживачів до/від систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, які знаходяться в управлінні чи обслуговуванні Підприємства, на території населених пунктів: м. Івано-Франківськ, с. Вовчинець, с. Підлужжя, с. Підпечари, с. Крихівці, с. Микитинці, с. Черніїв, с. Чукалівка, с. Угорники Івано-Франківської територіальної громади; с. Загвіздя Загвіздянської територіальної громади; с. Угринів і с. Клузів Угринівської територіальної громади; м. Тисмениця Тисменицької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області, а також видає технічні умови на приєднання/від'єднання споживачів до/від зазначених систем.
- (86) За інформацією, наданою КП «Івано-Франківськводокотехпром» листом від 28.08.2024 № 1583/75.4.214 (вх. від 05.09.2024 № 63-01/1987) та від 18.10.2024 № 1799/75.4.2-14 (вх. № 63-01/2560 від 21.10.2024), Підприємство для споживачів вищезазначених населених пунктів надає послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, а також платні послуги з приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення:
- виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм;

- виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 100 мм;
- виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 150 мм;
- виконання робіт по включенню та/або відключенню водопровідної мережі;
- виконання робіт по включенню та/або відключенню каналізаційної мережі;
- огляд приєднання трубопроводів до діючої водопровідної мережі (індивідуальних житлових будинків);
- огляд приєднання каналізаційних трубопроводів до діючої каналізаційної мережі (індивідуальних житлових будинків);
- промивка та чистка каналізаційної мережі (за 1 год. роботи).

I. Щодо вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення

(87) Калькуляції вартості платних послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення затверджені наказами Підприємства:

- від 15.02.2022 № 75-01/47 «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення», введеним в дію з 15.02.2022 (далі – Наказ № 47);

- від 31.05.2022 № 75-01/127 «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення», введеним в дію з 01.06.2022 (далі – Наказ №127);

від 29.06.2022 № 75-01/163 «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення», введені в дію з 01.07.2022 та діють по теперішній час (далі – Наказ №163).

(88) З Наказу №163 вбачається, що Підприємством з 01.07.2022 окремо встановлено вартість надання послуг з видачі технічних умов на приєднання об'єктів, які знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади, яка є вищою, ніж для приєднання об'єктів у межах івано-Франківської ТГ (див. табл. 1):

Таблиця 1

Назва послуги	Вартість, грн. з ПДВ, з:				Різниця у вартості приєднання об'єктів в межах і поза межами Івано-Франківської ТГ, грн / %
	15.02.2022	01.06.2022	01.07.2022		
			для приєднання об'єктів у межах Івано-Франківської ТГ	для приєднання об'єктів поза межами Івано-Франківської ТГ	
вартість технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для фізичних осіб	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)	доступом)
1 1	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
1 2	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
1 3	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
1 4	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
1 5	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
1 6	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

(91) Інформація, яка наведена у таблицях 2-4, свідчить, що КП «Івано-Франківсьководоекотехпром» у калькуляції вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, що знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади, затвердженої наказом від 29.06.2022 № 75-01/163, включило більші трудовитрати на виконання робіт:

приєднання індивідуальних житлових будинків (фізичних осіб)

- аналіз поданих матеріалів, роботи із замовником;
- вивчення та аналіз стану мереж;
- обстеження земельної ділянки та визначення умов об'єкта до мережі;
- робота водія (1 чол.);

приєднання об'єктів бюджетних установ

- аналіз поданих матеріалів, роботи із замовником;
- вивчення та аналіз стану мереж;
- обстеження земельної ділянки та визначення умов приєднання об'єкта до мережі;
- робота водія (1 чол.);

приєднання об'єктів фізичних осіб (крім власників індивідуальних житлових будинків), фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб (крім бюджетних установ)

- аналіз поданих матеріалів, роботи із замовником;
- робота водія (1 чол.).

- (92) Підприємство у листі від 18.10.2024 № 1799/75.4.2-14 (вх. № 63-01/2560 від 21.10.2024) зазначило, що послуга з видачі технічних умов передбачає надання споживачеві інформації про місце приєднання до водопровідних та каналізаційних мереж, тип і діаметр труб, технічні параметри (тиск в місці приєднання) до водопровідної мережі, встановлення замірного вузла (приладу обліку).
- (93) За поясненням КП «Івано-Франківськводокотехпром», оскільки Підприємство не володіє достатньо інформацією про стан інженерних мереж та земельних ділянок поза межами населених пунктів Івано-Франківської територіальної громади, з метою забезпечення економічної ефективності встановлено більші норми часу для вивчення, уточнення аналізу поданих матеріалів, роботи із замовником, вивчення впливу об'єкта на безпеку довкілля, вивчення та аналіз стану мереж, обстеження земельної ділянки.
- (94) Наведені пояснення не можуть бути об'єктивно враховані, оскільки метою забезпечення економічної ефективності Підприємство однаково володіє інформацією про технічні параметри водопровідних і каналізаційних мереж, які знаходяться в його обслуговуванні чи управлінні.
- (95) Зазначене дає однакову технічну можливість Підприємству визначити місце приєднання до водопровідних та каналізаційних мереж, тип і діаметр труб, технічні параметри (тиск в місці приєднання) до водопровідної мережі, встановлення замірного вузла (приладу обліку), незалежно від того, чи розташовані вони в межах чи поза межами територіальної громади.
- (96) Також слід зазначити наступне.
- (97) Відповідно до пункту 3 розділу III Правил № 190 для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення такі документи:
- заяву;
 - опитувальний лист (додаток 3 до Правил № 190);
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопійовання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.

- (98) Чинними Правилами № 190 визначено конкретний перелік документів, які Замовник подає Виконавцю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для отримання технічних умов.
- (99) Отже, усі замовники, не залежно від того, чи об'єкт приєднання розташований у межах територіальної громади чи поза її межами, подають однакові документи для виготовлення технічних умов, а тому включення Підприємством у розрахунок більших витрат на виконання робіт з аналізу поданих матеріалів, робіт із замовником є необґрунтованим.
- (100) Також, застосування КП «Івано-Франківськводокотехпром» у калькуляціях розміру плати за видачу технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, що знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади, більших витрат на виконання робіт з вивчення та аналізу стану мереж, обстеження земельної ділянки та визначення умов приєднання об'єкта до мережі, ніж для приєднання об'єктів у межах Івано-Франківської територіальної громади, є некоректним, оскільки відповідно пункту 7 розділу III Правил №190 собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача, а не від місця розташування об'єкта приєднання.
- (101) З інформації, наведеної у таблицях 5-7, видно, що у калькуляції вартості послуг з виготовлення технічних умов на приєднання об'єктів у межах територіальної громади Підприємством включено рівень рентабельності (*інформація з обмеженим доступом*).
- (102) Як наслідок, замовники, об'єкти приєднання яких знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади, несуть більші витрати на отримання технічних умов, у порівнянні із замовниками, об'єкти приєднання яких знаходяться в межах територіальної громади, а КП «Івано-Франківськводокотехпром» у відсотковому грошовому виразі отримує від них більший прибуток.
- (103) За поясненням КП «Івано-Франківськводокотехпром», наданим у листі від 18.10.2024 № 1799/75.4.2-14 (вх. № 63-01/2560 від 21.10.2024), встановлення рівня прибутковості в розмірі (*інформація з обмеженим доступом*), які знаходяться поза межами Івано-Франківської міської територіальної громади, передбачено Положенням «Про організацію ведення бухгалтерського обліку та облікову політику КП «Івано-Франківськводокотехпром», затвердженим наказом Підприємства від 31.12.2021 № 75-01/432, мова оригіналу: «в цілях забезпечення економічної ефективності неліцензованого виду діяльності» (додаток 16.3 до пункту 2.98 цього положення).
- (104) Однак, Правилами №190 не надано права Виконавцям послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення встановлювати різний рівень прибутковості за підготовку технічних умов, залежно від місця розташування об'єкта приєднання замовника - у межах чи поза межами Івано-Франківської територіальної громади.
- (105) Отже, користуючись монопольним становищем, КП «Івано-Франківськводокотехпром» з 01.07.2022 встановило різну плату за видачу технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, в залежності від місця розташування об'єкта приєднання (в межах чи поза межами Івано-Франківської територіальної громади), що не відповідає чинному законодавству у сфері приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які не мають альтернативи отримання послуги з приєднання до систем централізованого питного

водопостачання та/або централізованого водовідведення, оскільки цю послугу можуть отримати тільки у Підприємства.

- (106) Такі дії КП «Івано-Франківськводокотехпром» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже у такому випадку споживачі цих послуг могли б відмовитись від послуг Підприємства, яке встановило вартість плати за виконання робіт з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення в залежності від розташування об'єкта приєднання замовника - в межах чи поза межами Івано-Франківської територіальної громади.
- (107) За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка Підприємства була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість у наданні платних послуг, Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері здійснення діяльності з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також дотримання прав та інтересів замовників, які мають приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (108) В свою чергу, за наявності значної конкуренції на ринку, замовник міг би отримати технічні умови та приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у іншого суб'єкта господарювання, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

II. Визначення плати за виконання робіт з приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

- (109) Калькуляції вартості платних послуг затверджені наказами Підприємства:
- від 25.03.2022 № 75-01/78 «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості виконання робіт, які надають Управління водопровідного та каналізаційного господарств», введеним в дію з 01.04.2022 (далі – Наказ №78);
 - від 01.06.2022 № 75-01/134 «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості виконання робіт, які надають Управління водопровідного та каналізаційного господарств», введеним в дію з 01.06.2022 (далі – Наказ №134);
 - від 30.06.2023 № 75-01/130А «Про затвердження та введення в дію калькуляції вартості виконання робіт, які надають Цехи мереж водопостачання та мереж водовідведення», введені в дію з 01.07.2023 та діють по теперішній час (далі – Наказ №130А).
- (110) Вартість надання Підприємством послуг, у динаміці за період з 01.04.2022 по жовтень 2024 року, наведена в таблиці 5:

Таблиця 5

№ калькуляції / назва послуги	Вартість, грн. з ПДВ, з:			% зростання
	01.04.2022	01.06.2022	01.07.2023	
04/виконання робіт по відключенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
05/виконання робіт по включенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

06/виконання робіт по включенню та відключенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
07/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
08/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 100 мм	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
09/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 150 мм	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
10/огляд приєднання трубопроводів до діючої водопровідної мережі (індивідуальних житлових будинків)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
11/виконання робіт по відключенню каналізаційної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
12/виконання робіт по включенню каналізаційної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
13/огляд приєднання каналізаційних трубопроводів до діючої каналізаційної мережі (індивідуальних житлових будинків)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
14/промивка та чистка каналізаційної мережі (за 1 год. Роботи)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

(111) Як видно таблиці 1, вартість послуг у Підприємства (інформація з обмеженим доступом).

(112) Калькуляції визначення розміру плати з надання послуг за виконання робіт з приєднання/від'єднання об'єктів замовників до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджені Наказами №№ 78, 134, 130А, наведені нижче у таблиці 6:

Таблиця 6

№ калькуляції / назва послуги	Статті калькуляції	Витрати/повна вартість, грн.		
		Наказ №78	Наказ №134	Наказ №130А
04/виконання робіт по відключенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>
	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>
	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>
	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>

- (113) КП «Івано-Франківськводокотехпром» надало розрахунки статей витрат, включених у калькуляції вартості послуг, з яких встановлено, зокрема, наступне.
- (114) Витрати на заробітну плату визначались Підприємством, шляхом множення вартості 1 год роботи працівника, коефіцієнта шкідливості, кількості задіяних для надання послуги працівників та кількості годин їх роботи.
- (115) Витрати на паливо і ПММ для трактора ЮМЗ-6Л визначались КП «Івано-Франківськводокотехпром», виходячи з кількості мотогодин роботи трактора, та вартості 1 л дизпалива (паливо-мастильних матеріалів).
- (116) Витрати на паливо і паливно-мастильні матеріали для автомобіля ГАЗ-5312 та автомобіля КО-503 у калькуляціях, затверджених Наказом №78 і Наказом №134, обраховувались за таким алгоритмом:
- норма витрат палива (л) на пробіг автомобіля на 100 км / 100 км x кількість км (проїзд автомобіля для надання одиниці послуги) x кількість годин роботи автомобіля x вартість 1 л палива (скрапленого газу), грн.*
- (117) Витрати на паливно-мастильні матеріали для автомобіля ГАЗ-5312 та автомобіля КО-503 у калькуляціях, затверджених Наказом №78 і Наказом №134, обраховувались за таким алгоритмом:
- норма витрат палива (л) на пробіг автомобіля на 100 км / 100 км x кількість км (проїзд автомобіля для надання одиниці послуги) x кількість годин роботи автомобіля x вартість 1 л паливно-мастильних матеріалів (олив та мастил), грн.*
- (118) Відтак, у калькуляціях, затверджених Наказом №130А з 01.07.2023, алгоритм обрахування витрат на паливо і паливно-мастильні матеріали для автомобіля ГАЗ-5312 та автомобіля КО-503 є наступним:
- норма витрат палива (л) на пробіг автомобіля на 100 км / 100 км x кількість км (проїзд автомобіля для надання одиниці послуги) x вартість 1 л палива / 1 л паливно-мастильних матеріалів (олив та мастил), грн.*
- (119) З зазначеного вбачається, що у калькуляціях, затверджених Наказом №78 і Наказом №134, Підприємством у розрахунок витрат на паливо і паливно-мастильні матеріали (ПММ) некоректно включено кількість годин роботи автомобіля, оскільки враховуючи що транспортний засіб рухається з певною швидкістю (км/год), час його роботи уже враховано у кілометрах пробігу.

- (120) Відділенням встановлено, що у калькуляціях №№ 04, 06, 08, 09, затверджених Наказом № 78 і Наказом №134, витрати на паливо і ППМ для автомобіля ГАЗ-5312 були необґрунтовано завищеними.
- (121) Розрахунок витрат на паливо і ППМ для автомобіля ГАЗ-5312 у калькуляціях, затверджених Наказом №78 і Наказом №134, та розрахунок витрат, у якому не враховано кількість годин роботи автомобіля, наведено нижче у таблиці 7.

Таблиця 7

№ калькуляції / назва послуги	Статті витрат	Розрахунок витрат на паливо, затверджених Наказом 78, грн. без ПДВ	Розрахунок витрат на паливо, без урахування годин роботи т/з, грн. без ПДВ	Розрахунок витрат на паливо, затверджених Наказом 134, грн. без ПДВ	Розрахунок витрат на паливо, без урахування годин роботи т/з, грн. без ПДВ
04/виконання робіт по відключенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
06/виконання робіт по включенню та відключенню водопровідної мережі	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
07/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
08/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 100 мм	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
09/виконання робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

діаметром до 150 мм	обмеженим доступом)				обмеженим доступом)
------------------------	------------------------	--	--	--	------------------------

- (122) Як вбачається з даних таблиці 3, витрати (*інформація з обмеженим доступом*).
- (123) Як наслідок, вартість послуг, яка встановлена Наказом № 78 і Наказом №134 та діяла в період з 01.04.2022 до 01.07. 2023, була необґрунтовано завищеною.
- (124) Отже, користуючись монопольним становищем, КП «Івано-Франківськводокотехпром» з 01.04.2022 року до 01.07.2023 встановило необґрунтовану вартість за виконання робіт з відключення водопровідної мережі, із включення та відключення водопровідної мережі та робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм, до 100 мм та до 150 мм, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які не мають альтернативи отримання послуги з приєднання/від'єднання до/від систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, оскільки цю послугу можуть отримати тільки у Підприємства.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (125) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (126) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (127) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (128) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (129) Дії КП «Івано-Франківськводокотехпром», які полягають у встановленні наказами Підприємства 25.03.2022 № 75-01/78 та від 01.06.2022 № 75-01/134, у період з 01.04.2022 року до 01.07.2023, необґрунтованої плати за виконання робіт з відключення водопровідної мережі, із включення та відключення водопровідної мережі та робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм, до 100 мм та до 150 мм, внаслідок завищення витрат на паливо та паливо-мастильні матеріали, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (130) Дії КП «Івано-Франківськводокотехпром», які полягають у встановленні наказом Підприємства від 29.06.2022 № 75-01/163 з 01.07.2022 необґрунтованої плати за видачу технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, які знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 1 частини другої статті 13,

пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI і пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 р. № 5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 р. за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю у діях комунального підприємства «Івано-Франківськводокотехпром» (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи - *(інформація з обмеженим доступом)*), які полягають:

- у встановленні наказами Підприємства 25.03.2022 № 75-01/78 та від 01.06.2022 № 75-01/134, у період з 01.04.2022 року до 01.07.2023, необґрунтованої плати за виконання робіт з відключення водопровідної мережі, із включення та відключення водопровідної мережі та робіт з приєднання (врізки) до водопровідної мережі без відключення траси діаметром до 50 мм, до 100 мм та до 150 мм, внаслідок завищення витрат на паливо та паливо-мастильні матеріали,

- у встановленні наказом Підприємства від 29.06.2022 № 75-01/163 з 01.07.2022 необґрунтованої плати за видачу технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, які знаходяться поза межами Івано-Франківської територіальної громади,

ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в частині приєднання/від'єднання до/від систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. Збір та аналіз доказів у справі доручити Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ